نمای هفته

انتخاب‌های اجباری

مهاجرانـــی که راهی اروپا می‌شـــوند پس از گذر دشوار از مرزها مجبور به انجام کارهایی می‌شوند که تصورش را نداشتند.

Galym Boranbayev

کنکاش

افزایش فشار «اوباما» بر «داعش»

یوسف مولایی
کارشناس روابط بین‌الملل

در تبیین رویکرد خارجی هر دولتی باید ضمن نگاه به راهبردهای کلان امنیتی ترسیم شده در قانون اساســی آن، به دغدغه‌ها و نیات شخصی رهبران حاکم نیــز توجه کرد. زیرا هــر رئیس جمهوری دارای دغدغه‌های ملی و شخصی خاص خود است. در این بین تجربه تاریخی نشــان می‌دهد علایق شــخصی رهبران سیاسی در واپســین روزهای صدارت‌شان نمود و عینیت بیشتری می‌یابد. این علایق می‌تواند طیفی از مســائل سیاســی اعم از بازگشــایی روابط با دشــمنان، حرکت‌های ایذایی و حتی جنگ نیز باشد. باراک اوباما رئیس جمهوری امریکا مثل هر رهبر سیاسی دیگری خارج از این چارچوب نیست.

او دوست دارد به عنوان رهبر سیاسی موفق در اذهان و باورهای مردمان امریکا و جهان جای بگیرد. ازاین رو مدام به دنبال اقدامات ساختارشکن است.

از سرگیری روابط با کوبا و ویتنام، کشتن ملا اختر منصور و این روزها آغاز همکاری‌های هوایی و مشاوره‌ای گسترده با نیروهای ائتلاف سوری جهت فتح رقه پایگاه اصلی تروریســت‌های تکفیــری، همگی گواه بر تلاش‌های اوبامــا جهت افزایش اعتبار و جایگاه خود و حزبش در میان رأی دهندگان امریکایی است.

این تحرکات زمانی معنادار اســت که تنور رقابت‌های انتخاباتی در امریکا داغ‌تر از گذشــته و تقریباً رقابت هیــلاری کلینتون با دونالد ترامپ جهت راهیابی به کاخ ســفید قطعی شده است. با عطف به این رقابت‌ها نمی‌توان رویکــرد اوبامــا را در خاورمیانه و دیگر نقاط جهــان بی‌ارتباط با تحولات انتخاباتی امریکا دانست.

بی‌گمان اوباما با اقدامات ســاختار شــکنانه‌اش ضمن دنبال کردن علایق شخصی، تلاش می‌کند جایگاه حزب دموکراتیک و نامزد این حزب در برابر دونالد ترامپ را ارتقا بخشد. از این‌رو هر چقدر بر عمق و دامنه سیاست‌های مثبت اوباما در سیاست خارجی افزوده شود به همان نسبت امکان چیرگی کلینتون بر ترامپ نیز بیشتر خواهد شد.

مسأله مهمی که در این میان مطرح است اینکه در جامعه امریکا رسانه‌ها حرف اول و آخر را می‌زنند. حال هر چقدر احزاب حاضر در امریکا خوراک تبلیغاتی مناســب و در خور توجهی به رســانه‌ها بدهند، به همان نسبت می‌توانند افکار عمومی امریکا را به سمت خود جلب و همراه سازند. بدون شــک تحولات خاورمیانه و ســوریه جایگاه خاصــی در جهت گیری‌های سیاسی احزاب و رأی دهندگان امریکایی دارد.

سران حزب جمهوریخواه پیش از این روی سیاست‌های ناکارآمد اوباما در بحران‌های منطقه‌ای مانور داده و ســعی می‌کردند این مسأله را به عنوان نقطه ضعف و ابزاری در جهت خواسته‌های حزبی خود به کار گیرند.

در چنین شــرایطی رئیس جمهوری امریکا انــرژی و تمرکز خود را روی بحران سوریه و مدیریت مطلوب آن گذاشته است. از این‌رو به نظر می‌رسد که در روزهای آتی بر شدت و حجم حملات امریکا در سوریه علیه مواضع تکفیری‌های داعش بیشتر خواهد شد.

در صورت کنترل و فریز شدن داعش در منطقه، برگ برنده بزرگی نصیب دموکرات‌ها و شــخص هیلاری کلینتون در برابر رقیب جنجالی‌اش دونالد ترامپ خواهد شد.

دکه

THE WALL STREET JOURNAL. (WSJ.com)

وال اســتریت ژورنــال (امریــکا): حملات تروریستی و حوادث مربوط به خطوط هواپیمایی در اروپــا و کشــورهای اطراف این قــاره علاوه بر قربانیان انســانی، قربانی دیگری هم داشته اســت و آن صنعت توریسم و گردشگری اروپاست. در همین راستا، مقامات صنایع گردشگری و خطوط هوایی کشــورهای اروپایی این روزها مکرر از کاهش تعداد گردشــگران و پروازها و حجم پایین رزرو هتل‌ها گله می‌کنند.

CHINA DAILY

چاینا دیلی (چین): سودان برنامه ساخت نخستین راکتور هسته‌ای ۶۰۰ مگاواتی خود را با کمک «شــرکت ملی هسته‌ای چین» رسماً آغاز کرد و طی توافقنام‌های که این کشور آفریقایی با طرف چینی امضا کرده است، تا ۱۰ ســال آینده امکان استفاده از انرژی هسته‌ای در سودان برای نخستین بار فراهم می‌شود.

DAWN

داون (پاکســتان): کمیته نیروهای مسلح ســنای امریکا پرداخت کمک مالی جدیدی به پاکســتان را تصویب کرد. جان مک کین رئیس این کمیته، لایحه‌ای را که حدود ۸۰۰ میلیون دلار به پاکستان پرداخت می‌شود، معرفی کرد. پاکستان از سال ۲۰۱۳ حدود ۳/۱ میلیارد دلار کمک از امریکا دریافت کرده است.

The Daily Telegraph

دیلی تلگراف (انگلیس): خاتون حیدر فرمانده بریگاد خورشــید، ارتش زنان ایزدی در جبهه نبرد با داعش، گفت: ما به نبرد ادامه می‌دهیم و از زنان خود محافظت می‌کنیم. دشمن نیرومند است اما گروه بریگاد خورشید برای مقابله با داعش بعد از خرابی‌های روستاها، کشته شدن پدران و برادران مان، در آمادگی به سر می‌برد.

نبرد بی‌امان با تکفیری‌ها در دو جبهه عراق و سوریه

نفس «داعش» به شماره افتاد

Getty Images

داعش پس از ســه سال تاخت و تاز در ســوریه و عراق از هر دو ســو تحت فشــار قرار گرفته است. از یک ســو ارتش عراق چند روزی است در کنار نیروهای داوطلب مردمی ۵ ماه پس از بیرون راندن داعش از الرمادی در حال فتح دژ این گروه تروریستی در فلوجه اســت و از سوی دیگر در ســوریه نیز نیروهــای ائتلاف تحت رهبــری امریکا به کمــک گروه‌های کردی رفته‌اند تا قلــب داعش را در رقه از کار بیندازند.

به گزارش روزنامــه مصری الیوم الســابع، یگان‌های مســلح نیروهای دموکرات سوریه که از هفته گذشته مقدمــات حمله به رقه را آماده کرده بودند؛ پس از سفر ژنرال جوزف وتل، فرمانده ستاد مرکزی ارتش امریکا در خاورمیانه به مناطق شمالی سوریه، به طور رســمی، طرح فتح رقه را با نیرویی در حــدود ۳۰هزار نفر کلید زدند. گزارش‌ها از محل درگیری‌های نبــرد حاکی اســت نیروهای ائتلاف شــامل طیفــی از کردهــا، عرب‌ها و عشــایر ســاکن منطقه هستند. دیروز یعنــی در روز اول درگیری‌ها گروه‌های کردی با وجود دادن تلفات روز موفقیت آمیزی را پشــت ســر گذاشته و موفق به کنترل روستاهای اســتراتژیک الفاطسه و حضریات در حومه شــمالی رقه شدند. در همین حال یــک مقــام ارشــد نظامی از یگان‌های کرد وابســته به نیروهای دموکراتیک ســوریه اعلام کرد: افراد مســلح داعش اقدام بــه آتش زدن ساختمان‌های مسکونی در روستای الفاطســه و مزرعه قرطاج در جنوب عین عیســی در حومه شــمالی رقه قبــل از عقب‌نشــینی از آن کردند. گزارش‌ها همچنین از کشــته شدن ۳۵ نفر از نیروهای کــرد در جریان پیشــروی به ســوی شــهر رقه در حومه شمالی این شهر حکایت دارد. تروریست‌های داعش که در استفاده از بمب گذاری‌هــای انتحاری و غیر انتحاری جهــت توقف موتور جنگی رقیب ماهر هستند، این بار نیز با قرار دادن یک خودروی بمب گذاری شده در نزدیکی شهرک «هیشه» در حومه شــمالی ده‌ها نفر از نیروهای کرد را کشته و زخمی کردند.

بــا وجــود اقدامات ضد انســانی داعــش، پیشــروی‌ها ادامــه دارد و تکفیری‌ها در تل ابیض و شهر حسکه در نزدیکی رقه شکســت خورده‌اند. در همین خصوص ناصر حج منصور، عضو کمیته دفاع کرد در حســکه از فرار نیروهای داعش از مقرهای خود در جریان درگیــری با نیروهای کرد خبر داد. هم زمان با موج پیشــروی نیروهــای ائتــلاف دموکراتیــک، جنگنده‌هــای ائتلاف ضــد داعش با رصــد کامل تحــولات زمینی در تلاش برای تضعیف موقعیت داعش و تخریــب مخفیگاه هــای این گروه در اطراف شــهر هستند. در شرایطی که نیروهای دموکراتیک ســوریه با پشــتیبانی ائتلاف هوایی ضد داعش در حــال فتح ســنگرهای داعش در مهم ترین پایگاههایشــان هســتند، یاشــار گولر، معاون ستاد کل ارتش ترکیه در دیدار با ژنرال « جوزف وتل » فرمانده عملیات ویژه ارتش امریکا در منطقه خواســتار عــدم همکاری واشنگتن با نیروهای کرد در عملیات رقه شد.

این اظهــارات در حالــی مطرح شــد که تروریســت‌های داعش در پــی حملات پــی در پــی نیروهای دموکــرات ســوری و جنگنده‌های ائتــلاف دچار دســتپاچگی و هراس شده و ســر رشــته جنگ و منازعه را از دســت داده‌انــد. تکفیری‌ها در این شــرایط تنها به راهکار استفاده از سپرهای انســانی روی آورده‌اند تا شاید گریزگاهی برای ایمن شدن از حملات نیروهــای ائتلاف پیدا کنند. در همین خصــوص برخی گزارش‌ها از قرار داده شــدن دسته جمعی غیر نظامیان در میدان‌های نبرد از سوی داعش حکایت دارد. تکفیری‌ها علاوه بر اســتفاده از سپرهای انسانی اقدام به تخریب مساجد و بناهای ارزشمند شهر رقه کرده‌اند.

■ اعــلام آمادگــی روســیه برای مشارکت در نبرد رقه

همزمان با آغاز عملیات آزادسازی شــهر رقه، ســرگئی لاوروف، وزیر امور خارجه روســیه تأکید کرد، اگر واشــنگتن و مســکو حمایت هوایی و زمینــی هماهنگ علیه تروریســم داشته باشند، حملات تمام عیار برای آزادســازی «پایتخت خودخوانده» داعش بهتر و ســریع‌تر پیش می‌رود و مســکو برای چنین هماهنگی‌ای آمادگی دارد.

اما به گزارش اســپوتنیک، مارک تونر سخنگوی پنتاگون در واکنش به اظهارات سرگئی لاوروف اعلام کرد: در حال حاضــر وزارت دفاع امریکا قصد نــدارد عملیات مشــترک ضد داعش با مسکو در سوریه انجام دهد. این در حالی اســت که ارتش سوریه دو ماه پیش با کمک روسیه موفق به آزادسازی پالمیرا شد که از مهم‌ترین شهرهایی بود که داعش توانسته بود بیش از یک ســال کنتــرل آن را به دســت بگیرد. از همین رو به اعتقاد ناظران حضور روســیه در مبارزه با داعــش در رقه با توجــه به تجاربی که از این مبــارزه در ۹ ماه اخیر به دســت آورده می‌توانســت حضوری مؤثر باشد.

به گفته اســتیو وارن، سخنگوی ائتــلاف تحت امر امریــکا، حدود ۳ تا ۵هزار تروریســت داعشی در رقه حضور دارند. رقه در ســال ۲۰۱۳ به دست داعشی‌ها افتاد. یک سال پس از آن این شــهر به عنــوان پایتخت خلافت خودخوانــده داعش معرفی شــد. از آن زمان تاکنون این شهر با حملات هوایی دولت سوریه، روسیه، امریکا و سایر کشورهای عضو ائتلاف ضد داعش روبه‌رو بوده است.

■ فلوجه در یــک قدمی آزادی قرار گرفت

در ایامی که نیروهای کرد و دولت سوریه در جنگی بی‌امان با داعش به سرمی‌برند، ارتش عراق نیز در تلاش برای پاکسازی کامل شهر الفلوجه در اســتان الانبار برای هموار کردن راه برای آزادسازی نهایی موصل هستند. در همین ارتباط از محل درگیری‌ها گزارش می‌رســد که نیروهای عراقی گــذرگاه راهبردی «البوشــجل» در شمال غرب فلوجه را دست گرفته و در حال حاضــر در تلاش برای ورود به منطقــه الخادیه در جنوب فلوجه هســتند. همزمان با موج پیشــروی نیروهای عراقی، آیت‌الله ســید علی سیســتانی مرجع عالیقدر شــیعیان پس از ماه‌ها ســکوت، طی پیامی با تأکید بر هماهنگی نیروهای مشارکت کننده در عملیات فلوجه ، خواســتار تداوم نبرد تا پاکسازی کامل منطقه از لوث داعش شــد. از ســوی دیگر حیدر العبادی نخست وزیر عراق نیز ضمن قدردانی از نیروهای مشارکت کننده عراقی در عملیات سرنوشــت ســاز فلوجه، از پایان حضور داعش در این شهر خبر داد.خبر دیگر اینکه در شــبکه‌های اجتماعی تصاویری از برخی احکام صادر شده از سوی گروه تروریســتی داعش منتشر شده که نشــان می‌دهد این گروه تروریستی پیش از حملــه به فلوجه از نیروهای خود می‌خواهد خانه‌ها و مساجد این شهر را منفجر کنند.

«هیبت‌الله آخوندزاده » رهبر جدید طالبان شد

گروه طالبان سرانجام کشته شدن ملا اختر منصور، رهبر خود را رســماً پذیرفت و پس از نشست‌های محرمانه درون‌گروهی کــه در روزهای اخیر در شــهر کویته، مرکز ایالت بلوچســتان پاکســتان برگزار کرده بــود، مولوی «هیبت‌الله آخوندزاده» را به عنوان رهبر جدید طالبان و سراج‌الدین حقانی، پسر جلال‌الدین حقانی (رهبر شبکه حقانی) و ملا محمــد یعقوب، پســر ملا عمر (بنیانگذار طالبان) را به عنوان معاونان وی معرفی کرد.

به گزارش ایســنا به نقل از شبکه اسکای نیوز عربی، معرفی رهبر جدید طالبــان با یک حمله انتحاری در غرب کابل که ۱۱ کشته و ۴ زخمی داشت، همزمان بود. هیچ شــخص یا گروهی مســئولیت ایــن حمله انتحــاری که خودروی کارمندان دادســتانی ولایت «میــدان وردک» را هدف قــرار داده بود، برعهــده نگرفت اما عطامحمدنور، والی ولایت بلخ معتقد اســت، طالب‌ها در این حمله دست داشته‌اند و طالبان برای کــم اهمیت نشــان دادن مرگ ملا اختر محمــد منصور حملات خود را افزایــش خواهد داد. کارشناســان معتقدند، با وجود کشته شدن ملا اختر منصور، طالبان همانند «هیولای چندِ سر» اســت که با این اقدام تنها موقتاً لطمــه می‌بینند. رهبر جدید طالبان در افغانستان و پاکســتان آموزش دینی دیــده و از او بــه عنــوان «مولوی» و «شیخ الحدیث» یاد می‌شود. او از قبیله نورزایی پشتون و اهل ولایت قندهار در جنوب افغانستان است. ذبیح‌الله مجاهد، از سخنگویان گروه طالبان، درباره رهبر جدید این گروه به شبکه خبری بی‌بی سی گفته‌اســت، هیبت‌الله آخوندزاده در دوره حاکمیــت گروه طالبان قاضی دادگاه نظامی رژیم طالبان بود و پس از حمله امریکا به حکومت طالبان در پاییز ۱۳۸۰، به عنوان قاضی‌القضات طالبان انتخاب شد. وی پس از مرگ ملا عمر، رهبر اسبق طالبان به عنوان معاون ملا اخترمحمــد منصور، رهبر ســابق این گروه تعیین شد.

پیش بینی می‌شــود، رهبر جدید طالبان راه دشــواری در پیش داشــته باشــد. یکی از مهم‌ترین چالش‌هایش تصمیم‌گیری بــرای ادامــه جنگ یا گفت‌وگو با دولت افغانســتان اســت. چالش مهم دیگر آخوندزاده، جلوگیری از انشعاب‌های جدید و ریزش نیروهای طالبــان یا پیوســتن آنها به ســمت گروه‌های تروریستی است.

این در حالی اســت کــه گلبدین حکمتیــار، رهبــر «حزب اســلامی» افغانســتان دیروز چهارشــنبه ضمن عرض تسلیت به طالبان به خاطر کشته شــدن ملا اختر منصور، از اعضای این گروه دعوت کرد، با حزب وی تشکیل ائتــلاف دهنــد. حزب حکمتیــار در روزهای اخیر بــا دولت کابل توافقنامه صلح امضا کرده است.

معرفی

«هیبت الله» کیست؟

AP

- **او بیــش از آنکه یک فرمانده نظامی باشــد رهبری مذهبی اســت و تاکنون مسئول صدور فتواهای طالبان بوده است.**
- **او بین ۴۵ تا ۵۰ ســاله اســت و بیشتر عمرش را در خاک افغانستان زندگی کرده و کمترین تجربه‌ای درباره سفر ندارد.**
- **با وجود این ، کارشناســان می‌گوینــد، آخوندزاده روابط نزدیک خود را با شــورای کویته (رهبران طالبان افغانستان که در شهر کویته پاکستان زندگی می‌کنند) حفظ کرده است.**
- **گفته می‌شــود، آخوندزاده که متولد قندهار، ولایت جنوبی افغانستان است متعلق به قوم عشقزایی است اما برخی منابع او را متعلق به قوم نورزایی پشتون می‌دانند.**

تصاویر برگزیده هفته

AFP

کودک مهاجر در اتوبوس منتظر است تا دولت یونان آنها را به مکانی جدید منتقل کند

AP

نیروهای امنیتی عراق خسته و خاک‌آلود امیدوار به پیروزی در جنگ با داعش در فلوجه هستند

Xinhua

خبرنگار مصری در کنار صدها نفر دیگر در قاهره به یاد قربانیان سقوط هواپیمای مسافربری این کشور شمع روشن کرده است

Reuters

کودکی عالم خود را دارد ولو در جنگ. کودکان سوری روی بقایای راکت تاب سواری می‌کنند

اروپا

کابینه جدید ترکیه معرفی شد

بینالی ییلدریم، نخســت وزیر جدید ترکیه فهرست اعضای کابینه خود را معرفی کرد که بر اساس آن ۹ وزیر تغییر کرده و ۴ وزیر نیز تغییر سمت داده‌اند.به گزارش خبرگزاری آناتولی، ییلدریم، نخست وزیر جدید ترکیه در کابینه خود که اســامی وزرای آن را به رجب طیب اردوغان، رئیس جمهوری این کشور معرفی کرده، همچنان «مولــود چاووش اوغلو»، «ناجی اقبال»، «افکان آلا» و «بکر بوزداغ» را در ســمت‌های پیشــین خود به عنوان وزرای امور خارجه، دارایی، کشور و دادگستری حفظ کرده اســت اما برخی از وزرا همچون اقتصاد و ســلامت تغییر کرده‌انــد. در این کابینه همچنین پنج معاون برای نخست وزیر معرفی شــده که بر اســاس آن، «نعمان کورتولموش»، «محمد شمشک» و «طغرل تورکیش» در این سمت فعالیت می‌کنند.

در همین حال، در کابینه جدید دولــت ترکیه «فکری ایشــیک»، «نهاد زیبکجی»، «عصمت یلماز»، «رجب آکــداغ» و «لطفی علوان» نیز به ترتیب به عنوان وزرای دفاع، اقتصاد، آموزش، بهداشت و توسعه فعالیت خواهند کرد.

التهاب در پالایشگاه‌های فرانسه

فرانســه کماکان در التهاب و نا امنی به ســر می‌برد. در ادامه موج اعتراض‌هــا به لایحــه اصلاحات کارگــری، گروه‌هــای معتــرض کارگری و دانشــجویی با محاصره پالایشــگاه‌های بزرگ فرانسه را با کمبود شدید عرضه سوخت مواجه ساختند. به گزارش ایرنا،«فرانسی دوزو» رئیس اتحادیه صنایع نفتی فرانســه نیز اعلام کــرد: از دو روز پیــش و همزمان با بــروز اختلال در کار پالایشــگاه‌ها و بسته شدن مخازن سوخت، با همکاری بخش هــای دولتــی اســتفاده از ذخایر راهبردی را آغاز کرده ایم.گزارش‌ها حکایــت از آن دارد که هم اکنون فعالیت شــش پالایشگاه از هشت پالایشگاه در سراسر فرانسه تعطیل شــده و یا فعالیت در آنها با کندی صورت می گیرد.

تک خبر

تشدید موج مخالفت‌های فرهنگی-مردمی علیه ترامپ

روزنامه لس آنجلس تایمز گزارش داد بیش از ۶۰۰ نویســنده امریکایی از جمله ۱۰ برنده جایزه هنری - ادبی پولیتزر در نامه‌ای سرگشاده خطاب به مردم امریکا با نامزدی دونالد ترامپ در انتخابات ریاست جمهوری کشورشان مخالفت کردند. در ایالت نیومکزیکو نیز معترضان در محل سخنرانی انتخاباتی ترامــپ با آتــش زدن تی‌شــرت‌های انتخاباتــی، به ســوی نیروهای پلیس بطری آب و ســنگ پرتــاب کردند و پلیس هم در برابر اقدام‌های معترضان، از اسپری گاز فلفل اســتفاده کرد. در این درگیــری تعــدادی از معترضان توســط پلیس بازداشت شدند. این در حالی اســت که در جبهه دموکرات‌ها در انتخابــات مقدماتی غیر رســمی ایالت واشــنگتن، هیــلاری کلینتون توانست اکثریت آرا را در این رأی‌گیری فرمایشــی کســب کند اما در شــهر لس‌آنجلس ایالــت کالیفرنیا، مخالفان هیــلاری کلینتــون در برابر همایش انتخاباتی او تجمع و به سیاســت‌های جنگ‌طلبانه‌اش اعتراض کردند.